

Λιβύη

Ο κλάδος των κατασκευών

Ευάγγελος Δαϊρετζής

Σύμβουλος Β' Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Τρίπολη

- Στρατηγική θέση στην Μεσόγειο
- 12 Λιμάνια
- 20 αεροδρόμια
- Οδικοί άξονες από την Μεσόγειο στην Υποσαχαρική Αφρική
- Ενεργειακά δίκτυα (υψηλής τάσης)

Έκταση: 1.759.540 τετρ.χλμ.

Πληθυσμός: 5.940.000 κατ.

Πυκνότητα: 3,2 κατ./km²

Τρίπολη:
GMT +2

Μεγαλύτερες πόλεις

Τρίπολη: 1.700.000

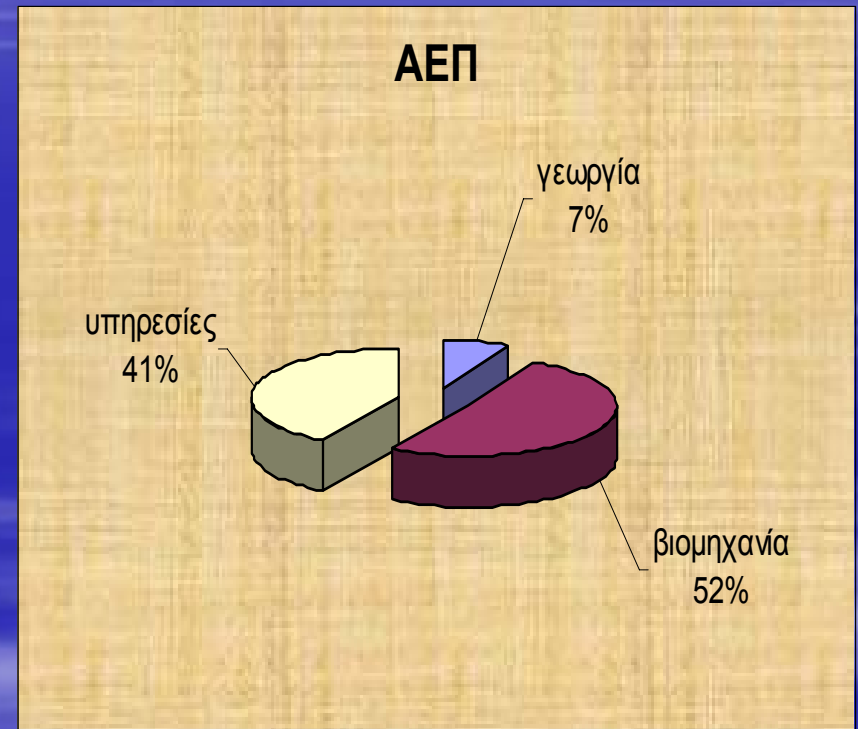
Βεγγάζη: 800.000

Μισουράτα: 200.000

Τομπρούκ: 150.000

Λιβυκή οικονομία

- Κυριαρχία του τομέα των υδρογονανθράκων
- 77% του ΑΕΠ και 95% των εξαγωγών
- Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης 8% το 2007
- Επενδύσεις 7,4% του ΑΕΠ
- Κατά κεφαλήν ΑΕΠ \$8.000
- Συναλλαγματικά αποθέματα \$ 58 δις
- Μεγάλες ανάγκες σε υποδομές μετά από 15 έτη στασιμότητας

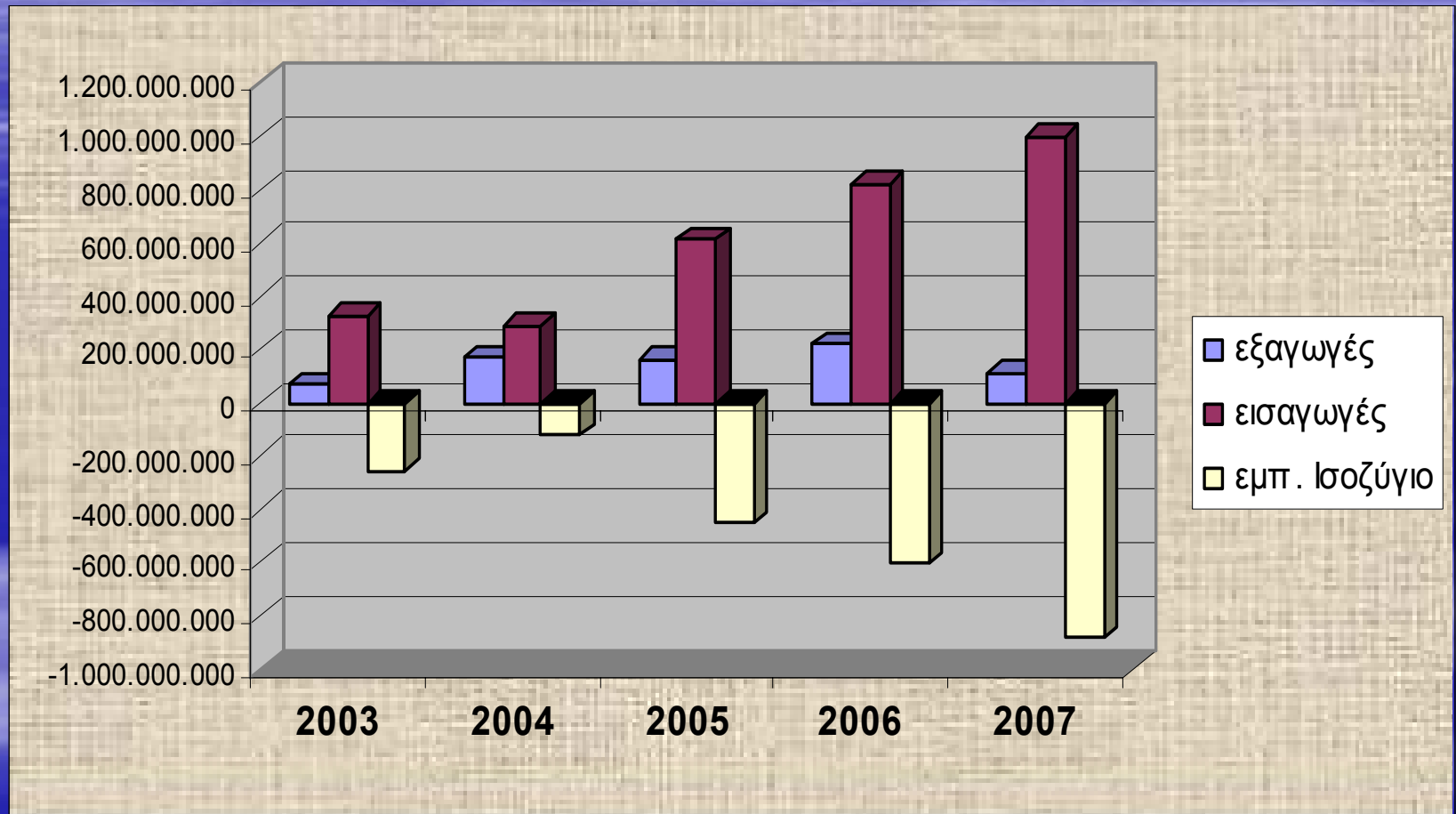
Ελληνολιβυκό εμπόριο

2006-2007 σε εκ. €

	2006	2007	Μεταβολή
Ελληνικές εξαγωγές	221,5	113,3	- 48,8%
Λιβυκές εξαγωγές	824,2	1000,1	21,3%
Όγκος εμπορίου	1045,8	1113,5	6,5%
Έλλειμμα Ελλάδος	- 602,7	- 886,7	47,1%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Εξέλιξη Ελληνολιβυκού εμπορίου 2003-2007

Η Λιβύη σήμερα

- Προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις
- Σταθερή η πορεία προς την οικονομία της αγοράς
- Επανένταξη της Λιβύης στο διεθνές πολιτικό & οικονομικό σύστημα
- Αναμένεται υπογραφή συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας με ΕΕ έως το τέλος 2008
- Κατασκευαστική έκρηξη ενόψει 40^{ης} επετείου επανάστασης το 2009

Τομείς με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης

- **Ενέργεια**
- **Κατασκευές - Δομικά υλικά**
- **Τουρισμός**

Γενικές παρατηρήσεις για την αγορά της Λιβύης

- Απαιτείται επένδυση σε χρόνο και προσπάθειες για καθιέρωση στην αγορά.
- Απαραίτητος ο αξιόπιστος τοπικός συνεργάτης για επίλυση προβλημάτων
- Λεπτομερής γνώση νόμων και διαδικασιών πριν οιαδήποτε συμφωνία. Συνιστάται προσφυγή σε δικηγόρο
- Επίλυση διαφορών : Η Λιβύη δεν έχει υπογράψει την Διεθνή Συμφωνία για την διαιτησία (New York Convention)
- Έγκαιρη έναρξη διαδικασιών όταν απαιτείται έγκριση κρατικής Αρχής. Συνήθως είναι χρονοβόρες

- Μακρές διαδικασίες διαπραγμάτευσης συμβολαίων με λιβυκές Αρχές. Συχνά καλούνται οι εταιρείες να επανυποβάλλουν προσφορές
- Έλλειψη εξειδικευμένου επιτόπιου προσωπικού. Εξέταση δυνατότητας τοπικού συνεργάτη να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του έργου
- Μακρά η διαδικασία οικοδόμησης ειλικρινούς σχέσης εμπιστοσύνης και καθιέρωσης στην αγορά.
- Θετική η εικόνα της Ελλάδος στην Λιβύη
- Κύριοι ανταγωνιστές ελληνικών προϊόντων & υπηρεσιών: Ιταλία, Τουρκία

Ενέργεια

Ενέργεια

- Ο δυναμικότερος κλάδος της λιβυκής οικονομίας.
- 90% των εσόδων από εισαγωγές πετρελαίου & φυσικού αερίου, 76% του ΑΕΠ
- Κυβερνητικός στόχος για διπλασιασμό εξαγωγών έως το 2010
- Ανάπτυξη των υποδομών εξόρυξης και εκμετάλλευσης πετρελαίου: επενδύσεις 30 δις \$
- Επόμενη προτεραιότητα : ανάπτυξη τομέα φυσικού αερίου – 3^η στην Αφρική

Κατασκευαστικός τομέας

Μακέτα του νέου Διοικητικού Κέντρου

Κατασκευαστικός τομέας

- Μέχρι σήμερα τα μεγαλύτερα έργα αφορούσαν ανάπτυξη πετρελαϊκών κοιτασμάτων και το υδρευτικό έργο του Μεγάλου Ποταμού
- Άξονες ανάπτυξης
  1. Έργα πετρελαϊκού τομέα
  2. Έργα υποδομής κρατικού τομέα : κατοικίες, ύδρευση-αποχέτευση, μεταφορές (αυτοκινητόδρομοι, αεροδρόμια, λιμάνια), γραφεία, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, σχολεία
  3. Ιδιωτικός τομέας : κατοικίες, ξενοδοχεία, τουριστικά συγκροτήματα

Δημόσιες επενδύσεις

- 400 χιλ. έως 500 χιλ. κατοικίες την επόμενη δεκαετία για κάλυψη στεγαστικών αναγκών
- Κρατικά κονδύλια
  - \$ 13 δις στην στέγαση,
  - \$10,5 δις σε υποδομές,
  - \$ 4 δις στις νομαρχίες
- \$ 6 δις την επόμενη πενταετία σε κατασκευή και εκσυγχρονισμό δικτύων ύδρευσης, αποχέτευση

Έργα υποδομής

- \$ 26 δις το 2008
- Αεροδρόμια Τρίπολης, Βεγγάζης, Σέμπχα
- Αυτοκινητόδρομοι : εκσυγχρονισμός βόρειου άξονα, άξονες Σέμπχα – Νίγηρα, Κουφρα -Σουδάν
- Νοσοκομεία, σχολεία
- Σταθμοί παραγωγής ενέργειας
- Ύδρευση - αποχέτευση
- Σταθμοί αφαλάτωσης

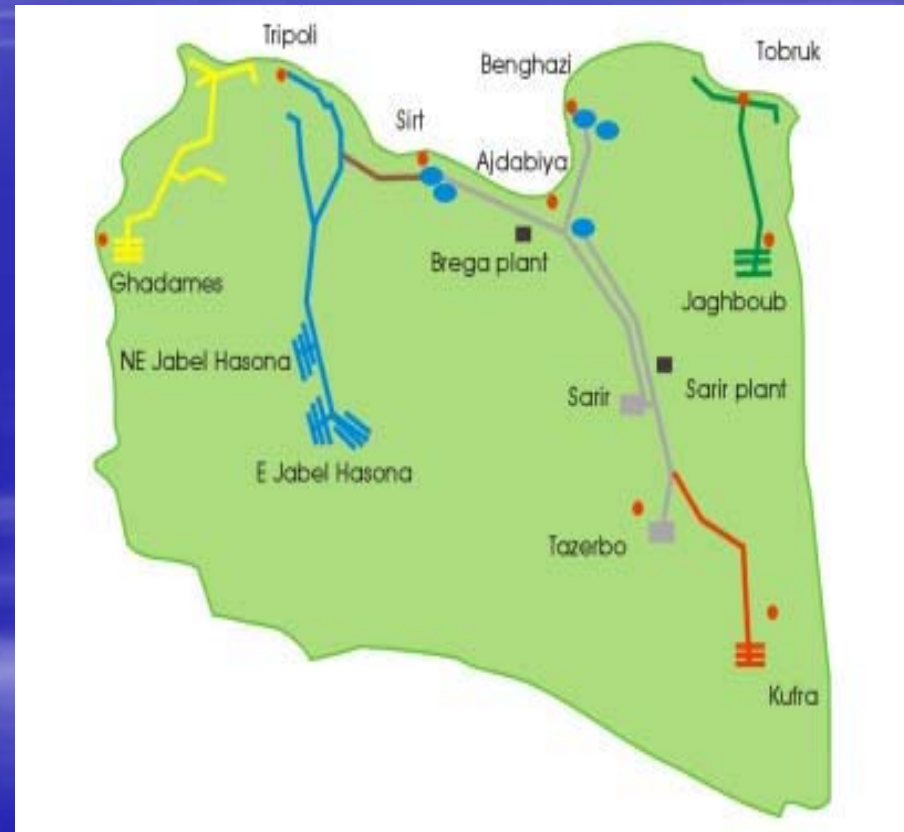
Μεγάλα έργα σε εξέλιξη

- Οικιστικά συγκροτήματα 60.000 κατοικιών στην Τρίπολη, 40.000 στην Βεγγάζη, 50.000 σε άλλες πόλεις
- Νέα πόλη στα δυτικά της Τρίπολης 40 τ.χ.(Tameer Holding co) αξίας \$ 20 δις
- Τουριστικό συγκρότημα Palm City στην Τρίπολη αξίας \$ 310 εκ.
- 4 ξενοδοχεία 5 αστέρων στην Τρίπολη
- 3 Πύργοι (εμπορικά κέντρα) στο κέντρο της Τρίπολης
- Διάπλαση Βιομηχανικής Ζώνης
- Νέο Διοικητικό Κέντρο (Υπουργεία, κρατικές Υπηρεσίες)

- Αεροδρόμια Τρίπολης και Βεγγάζης
- Έργα ύδρευσης 2.500 χλμ
- Ανακατασκευή – διαπλάτυνση 1000 χλμ εθνικού δικτύου
- Τηλεπικοινωνίες
- Επέκταση-αναβάθμιση λιμένων Τρίπολης, Σύρτης, Μισουράτας, Βεγγάζης
- Αναβάθμιση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και αφαλάτωσης στην Τρίπολη, Βεγγάζη, Σύρτη, Μιζουράτα

Το Έργο του Μεγάλου Ποταμού

- Έργο μεταφοράς νερού από κοιτάσματα στο νότο της χώρας προς στο βόρειο τμήμα με υπόγειους αγωγούς μήκους 4.000 χλμ. κόστους \$ 30 δις
- Όταν ολοκληρωθεί θα μεταφέρει 6 εκ. κ.μ. νερού ημερησίως
- Έχει ολοκληρωθεί το 70% του έργου

Δομικά υλικά

- Μεγάλες οι ανάγκες σε κάθε είδους δομικά υλικά
- Αύξηση 30% ετησίως για την επόμενη πενταετία
- Εισάγονται σχεδόν στο σύνολο οι υψηλότερες κατηγορίες, όπως πατώματα, χρώματα, πόρτες – παράθυρα, ηλεκτρολογικά – υδραυλικά προϊόντα
- Στην εισαγωγική αγορά κυριαρχούν τα κινεζικά, αιγυπτιακά, τουρκικά, τυνησιακά και σε υψηλή ποιότητα τα ιταλικά
- Προοπτικές ανάπτυξης στις μεταλλικές κατασκευές ιδιαίτερα στον πετρελαϊκό τομέα (πετρελαϊκές εγκαταστάσεις)
- Σημαντικές προοπτικές για ξένες εταιρείες που αποκτούν εγχώρια παραγωγική βάση

Μεγάλα κατασκευαστικά έργα μέσω 2 κρατικών Υπηρεσιών

- Οργανισμός Ανάπτυξης Διοικητικών Κέντρων
Organization for Development of Administration Centers (ODAC)
τηλ. +218- 21-4807878 φαξ +218-21 4801333 www.odac.ly
odac@odac-libya.com πρόεδρος Ali Ibrahim Dubaiba
- Οργανισμός Εκτέλεσης Οικιστικών έργων & έργων Κοινής Ωφέλειας
Housing & Utilities Projects Execution Board
τηλ/φαξ +218-21-3621205 www.hib.org.ly, info@hib.org.ly
Διευθυντής Διεθνούς Συνεργασίας Mohamed Ettoumy

Προϋποθέσεις ανάληψης έργων

1. Ίδρυση μικτής εταιρείας (ελάχιστη λιβυκή συμμετοχή 35%).
2. Ειδικότερα στους δύο μείζονες οργανισμούς οι εταιρείες δύνανται να υποβάλουν προσφορές και με την κατακύρωση του έργου τους παραχωρείται ειδική άδεια εκτέλεσης του έργου.

Προϋπολογισμός 2008

Δημόσια Αρχή	Αναπτυξιακά έργα
Λαϊκό Κονγκρέσο (Βουλή) και εποπτευόμενοι οργανισμοί	121.700.000
Κυβέρνηση & εποπτευόμενοι οργανισμοί	25.603.342.520
Γενική Επιτροπή Αμυνας	1.000.000.000
Εθνικός Οργανισμός Πετρελαίου	3.800.000.000
Εργο Μεγάλου Ποταμού	1.150.000.000
Δανεια από Τράπεζες real estate	1.500.000.000
Διευθέτηση διαφόρων υποχρεώσεων	750.000.000
σύνολο προϋπολογισμού για αναπτυξιακά έργα	33.925.042.520
σύνολο προϋπολογισμού	49.470.672.048

68% σε
αναπτυξιακά
έργα

σε δηνάρια- 1€ = 1,85 ΛΔ

Οργανισμός Ανάπτυξης Διοικητικών Κέντρων ΟΔΑΚ

Προϋπολογισμός 2008: 6,2 δις ΛΔ

Στέγαση και Εργα Κοινής Ωφέλειας	1.640.000.000
Πανεπιστήμια (κατασκευή, συντήρηση)	1.250.000.000
Εργα Κοινής Ωφέλειας	515.000.000
Αθλητικά έργα	570.000.000
Ανάπτυξη αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων	352.142.520
Πολιτισμός και μέσα μαζικής ενημέρωσης	215.000.000
Υγεία και περιβάλλον	550.000.000
Δημόσια ασφάλεια (κέντρα επανένταξης)	220.000.000
Δικαιοσύνη (κατασκευή συντήρηση δικαστηρίων)	155.000.000
Εργα κοινωνικής πολιτικής	80.000.000
Κατασκευή σχολικών κτιρίων	540.000.000
Κατασκευή εκπαιδευτικών κέντρων	150.000.000

Μεταφορές	2.410.000.000
Αρχή Λιμένων & Θαλάσσιων Μεταφορών	400.000.000
Αρχή Πολτικής Αεροπορίας	1.100.000.000
Αρχή Δρόμων και Γεφυρών	900.000.000
Διαχείριση & Ετέλεση Εργων Σιδηροδρόμων	870.000.000
Υγεία	530.000.000
Νοσοκομεία & Κέντρα Υγείας	300.000.000
Ιατρικό Κέντρο Βεγγάζης	100.000.000
Αγροτικός τομέας	450.000.000
Οργανισμός Θαλασσίου πλούτου (προγράμματα για την αλιεία)	150.000.000
Βιομηχανικές Ζώνες - Εργα υποδομής	263.000.000
Εργα αρμοδιότητας Επιτροπής Ασφάλειας	390.000.000
Εργα αρμοδιότητας Υπουργείου Αμύνης	1.000.000.000
Συντήρηση στρατιωτικών βάσεων , κατοικίες	280.000.000
Στοιχειώδης & Μέση Εκπαίδευση	740.000.000
Εγκαταστάσεις, σχολικά κτίρια	500.000.000

Οργανισμός Στέγασης και Έργων Κοινής Ωφέλειας

Housing & Utilities Projects Execution Board

- Κατασκευή 232.149 κατοικιών έως το 2010.
- Έχουν υπογραφεί συμβόλαια για 126.675 κατοικίες κόστους 11,4 δις ΛΔ (€ 6,2 δις)
- Έργα κοινής ωφέλειας αξίας 5,2 δις ΛΔ (€ 2,8 δις) έως το 2010

Τουρισμός

Τουρισμός

- 1.770 χλμ ακτογραμμής, ρωμαϊκές και ελληνικές αρχαιότητες, έρημος
- Κυβερνητικός στόχος για 1.000.000 επισκέπτες έως το 2015 (από 106.000 το 2007)
- Μεγάλες ελλείψεις σε τουριστικές υποδομές κάθε είδους
- στόχος για επιπλέον 9.000 δωμάτια έως το 2008
- Έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού, χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών
- Δεν υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης ούτε σχετική τεχνογνωσία
- Δυνατότητες σε Έλληνες επενδυτές για ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη περιοχών (πχ. Κυρηναϊκής)

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- + Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης
- + Μεγάλα έργα υποδομής
- + Σημαντικά συναλλαγματικά αποθέματα
- + Πολιτική και μακροοικονομική σταθερότητα

- Γραφειοκρατία
- Ανεπαρκείς υποδομές (τηλ/νίες, διοίκηση)
- Έλλειψη εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού
- Ρευστό θεσμικό πλαίσιο

Επενδυτικός νόμος 5/1997

- Προώθηση επενδύσεων στους τομείς βιομηχανίας, γεωργίας και τουρισμού
- φοροαπαλλαγή για 5 έτη
- απαλλάσσονται δασμών τα εισαγόμενα μηχανήματα και ο εξοπλισμός καθώς και τα απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης οχήματα
- απαλλάσσονται δασμών για 5 έτη εισαγόμενα ανταλλακτικά και ότι απαιτείται για την λειτουργία της επιχείρησης (δυνατότητα παράτασης για 3 έτη)
- η αλλοδαπή εταιρεία επιτρέπεται να απασχολεί το δικό της εξειδικευμένο αλλοδαπό προσωπικό ενώ οφείλει να προσλαμβάνει Λίβυους ανειδίκευτους και ημειδίκευμένους εργαζόμενους.

- Η εταιρεία μπορεί να εξάγει όποτε η ίδια επιθυμεί το 100% των κερδών της
- Οι εξαγωγές της επιχείρησης απαλλάσσονται φόρων εξαγωγής
- Η εταιρεία δικαιούται να αγοράσει γη στο όνομά της για την πραγματοποίηση της επένδυσης
- Ελάχιστο επενδυμένο κεφάλαιο 5 εκ. ΛΔ για πλήρη κυριότητα και 2 εκ. ΛΔ με συμμετοχή 50%

Φορολογία

Φορολογία εισοδήματος προσώπων

κατηγορία	1η	2η	3η	4η	5η
	10.000	20.000	30.000		
γεωργία	5%	5%	5%	5%	5%
εμπόριο	20%	25%	20%	35%	35%
βιομηχανία	15%	20%	15%	20%	20%

φορολογία κερδών εταιρειών

κατηγορία	200.000	300.000	500.000	500.000	>2 εκ.
	15%	20%	25%	35%	40%

Αξία σε Λ.Δ. 1€ = 1,85 Λ.Δ.

Το πληρωτέο ποσό διαμορφώνεται μετά από διαπραγμάτευση

Η Ελλάδα δεν έχει υπογράψει με την Λιβύη συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας

Εκτελωνισμός

- Δεν υπάρχουν εμπόδια στην εισαγωγή εξοπλισμού για την κατασκευή έργων.
- Δυνατότητα μόνιμης ή προσωρινής εισαγωγής.
- Υλικά που προορίζονται για κατασκευή έργων απαλλάσσονται δασμών.

Δυνατότητες Μεταφοράς Προϊόντων

Μέσο κόστος μεταφοράς container προς Λιβύη		20' container	40' container
		\$ 1.500-2.000	\$ 2.000-2.500
Συνήθεις διαδρομές	μέσω	Ιταλικών και Ισπανικών λιμένων Αλεξάνδρειας Αιγύπτου Βηρυτού Ζαρζίς Τυνησίας Απευθείας (μη τακτική σύνδεση)	

Τραπεζικό σύστημα

- Ατελές χρηματοπιστωτικό σύστημα, κρατικός έλεγχος
- Οι ευκολίες πληρωμής βρίσκονται σε εμβρυακή κατάσταση και η συντριπτική πλειοψηφία των συναλλαγών γίνεται μετρητοίς
- Η κάλυψη από μηχανήματα ΑΤΜ είναι ανεπαρκής ενώ η δυνατότητα πληρωμής με πιστωτικές κάρτες είναι περιορισμένη
- Σε 3 τράπεζες υπάρχει ξένος στρατηγικός επενδυτής και είναι εμφανείς οι εκσυγχρονιστικές παρεμβάσεις

Τραπεζικό σύστημα

- Εταιρείες μπορούν να εμβάσουν ξένο συνάλλαγμα στο εξωτερικό χωρίς περιορισμούς
- Δεν υφίστανται πλέον ουσιαστικά περιορισμοί συναλλάγματος σε αλλοδαπούς και Λιβύους
- Ελεύθερη εξαγωγή κερδών σε αλλοδαπές εταιρείες
- Διασφάλιση εξαγωγέα: τουλάχιστον στις πρώτες συναλλαγές να ζητείται η έκδοση Letter of Credit από ευρωπαϊκή τράπεζα
- Δυνατότητα ανοίγματος πίστωσης από Λίβυο εισαγωγέα με cash margin 15% (πολιτική ενθάρρυνσης εισαγωγών)
- Τρεις λιβυκές Τράπεζες έχουν corresponding accounts σε ελληνικές Τράπεζες (Εθνική, ALFA, Πειραιώς)

Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης

Σημαντικότερες κρατικές εμπορικές τράπεζες

- Libyan Arab Foreign Bank
- Umma
- Gumhouria
- Wahda
- Sahara (BNP Paribas)
- National Commercial
- Commerce & Development
- National Commercial Bank

Γραφεία Αντιπροσώπησης

- ABC, Housing Bank
- Bank of Valetta
- BACB, Suez Canal Bank,
- Qatar National Bank

Σημαντικότερες Ελληνικές Εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Λιβύη

- Ενέργεια: Ελληνικά Πετρέλαια
- Κατασκευαστικός τομέας: J&P, Αρχιρόδον, Σικελίς, Maritech, ΕΤΕΠ, ΑΘΗΝΑ
- Τηλεπικοινωνίες : Intracom
- Βιομηχανία: ΕΤΕΜ (αλουμίνιο)

Σημαντικότερες ξένες κατασκευαστικές εταιρείες στην Λιβύη

DAEWOO CONSTRUCTION COY (KOREAN), DONG AH CONSORTIUM (S.KOREA), HASHU DROUP (U.K), PERKU CO (SWISS) , G T I LTD, HUDRA CO (UAE) , AL KHURAFIE (KUWAIT) MSEC FOR ENGINEERING & CONSTRUCTION, J&P (CYPRUS), CCC (GREECE) , KHWA FOUN CO (CHINA) MAGNA HOLDING LTD (LEBANESE), MAN ENTERPRISE MATRIX CO, HYUNDAI ENGINEERING & CONSTRUCTION (KOREAN), TAMEER CO(U.A.E) VINCI CONSTRUCTION, GRANDS PROJETS (FRANCE), PT. CITRAMEGAH KARYA GEMILANG (INDONESIA) GAMA INC. (TURKEY), GURIS INC (TURKEY), PUNJ LLOYD LTD. (INDIA), SNC-LAVALIN INTERN.INC. (CANADA) STFA INC. (TURKEY) TML CO. (TURKEY),SABA COMPANY / TURKEY

Δημοσίευση Προκηρύξεων

- Στις σημαντικότερες εφημερίδες και στις ιστοσελίδες τους
www.alfajraljadeed.com
www.aljamahiria.com
www.alshams.com
- Στις ιστοσελίδες
www.libyainvestment.com
www.libyaonline.com
www.chambersunion.com
- Εθνικός Οργανισμός Πετρελαίου (NOC)
<http://en.noclibya.com.ly>

Σύνδεση με Ελλάδα

- Αεροπορική σύνδεση μέσω Ιταλίας, Αιγύπτου και Μάλτας.
- Αναμένεται απευθείας εβδομαδιαία σύνδεση Τρίπολη – Αθήνα.
- Απουσία απευθείας τακτικής θαλάσσιας σύνδεσης (liner).

Η Λιβύη στην γειτονιά της Ελλάδος

250 χλμ η απόσταση μεταξύ
Κρήτης – Κυρηναϊκής

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Τρίπολη

18, Jelal Bayar st. Dahra
Tripoli

Τηλ. +218-21-3338563
3336689

Φαξ +218-21-4441907

e-mail: ecocom-tripoli@mfa.gr

Μηνιαίο ενημερωτικό δελτίο

<http://agora.mfa.gr/libya>

